

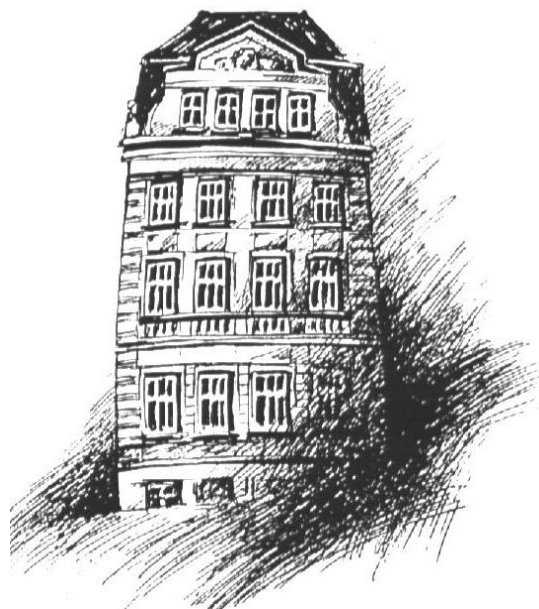
Základní škola a mateřská škola Brno, Křenová 21, 602 00 Brno

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

Je zpracován v souladu s RVP pro předškolní vzdělávání.

Motivační název: „KAM PATŘÍM“

*Mateřská škola Mlýnská 27, odloučené pracoviště
při ZŠ a MŠ Brno, Křenová 21*

OBSAH

- 1. Identifikační údaje**
- 2. Obecná charakteristika školy**
- 3. Podmínky vzdělávání**
 - 3.1. Věcné podmínky
 - 3.2. Životospráva
 - 3.3. Psychosociální podmínky
 - 3.4. Organizace
 - 3.4.1 Rytmický řád života dne
 - 3.4.2 Rituály a tradice školy
 - 3.5. Řízení mateřské školy
 - 3.6. Personální zajištění
 - 3.7. Spolupráce s rodiči
 - 3.8. Spolupráce se ZŠ, jinými organizacemi a veřejností
 - 3.9. Materiálně technické zlepšení školy
 - 3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP
 - 3.11. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných
 - 3.12. Podmínky vzdělávání dětí od dvou let
- 4. Organizace vzdělávání**
 - 4.1. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ
 - 4.2. Individuální vzdělávání dle §34 školského zákona
- 5. Charakteristika vzdělávacího procesu**
 - 5.1. Cíle a záměry
 - 5.2. Metody a formy vzdělávání
 - 5.3. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními
 - 5.4. Vzdělávání dětí nadaných
 - 5.5. Vzdělávání dětí od dvou do tří let
 - 5.6. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
- 6. Obsah předškolního vzdělávání**
 - 6.1. Hlavní téma „Kam patřím.“
 - 6.2. „Vím, kdo jsem“
 - 6.3. „Už se těším na Vánoce“
 - 6.4. „Objevuji svět v zimě“
 - 6.5. „Čaruji s jarem“
 - 6.6. „Co se děje kolem mě“
- 7. Evaluační systém**
- 8. Profesionalita a odpovědnost učitelky MŠ**

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

název ŠVP: Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

předkladatel: Základní škola a mateřská škola Brno, Křenová 21, 602 00

IZO: 048512664
RED-IZO: 600108422
IČO: 48512664

tel. číslo ZŠ 533 453 610
tel. číslo MŠ 533 433 629
E-mail: zskrenova@zskrenova.cz
WWW: <http://www.zskrenova.cz>

ředitel školy: Mgr. Zdeněk Lichneger
zástupce ředitele: Mgr. Jana Culeca (1. stupeň)
Mgr. Daniela Šamánková (2. stupeň)

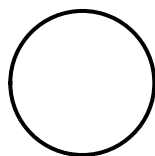
zaměstnanci MŠ Věra Škvařilová (vedoucí učitelka MŠ)
Věra Zahradníčková (učitelka)
Eva Valkovičová (správní zaměstnanec)

zřizovatel: Statutární město Brno, městská část Brno–střed
Dominikánská 2, 60169 Brno

počet tříd: 1
kapacita školy: 60
provoz MŠ: 6.30 – 16.30 hod.

Platný od 1. 9. 2021

.....
Mgr. Zdeněk Lichneger, ředitel školy

razítko školy

2. Obecná charakteristika školy

Mateřská škola Mlýnská 27 se nachází v rohové budově na ulici Štěpánská a Mlýnská v městské části Brno – střed a je obklopena starší bytovou zástavbou. Mateřská škola je škola s dlouholetou tradicí. Budova byla postavena v roce 1868 jako nemocnice, později byla přestavěna na synagogu, ve válce sloužila Němcům a později Sběrným surovinám. Od roku 1952 začíná existovat jako jednotřídní MŠ, později se rozšířila na tři třídy, postupem doby s uzavíráním továren se stává znovu školou jednotřídní. Od roku 1997 patří MŠ pod ZŠ a MŠ Brno Křenová 21. Prostory mateřské školy jsou umístěny v prvním poschodí budovy, tvoří je jídelna, kuchyňka pro přípravu dováženého jídla, třída, sociální zařízení, kancelář, 2 herny, z nichž jedna slouží v odpoledních hodinách jako lehárna a druhá je vybavena tělocvičným náradím jako tělocvična. V přízemí budovy jsou dvě třídy přípravného ročníku a zrekonstruované sociální zařízení. Dále jsou v přízemí šatny mateřské školy a přípravného ročníku a I. třídy.

K mateřské škole patří také zahrada, hřiště s umělým povrchem, zahradní domek se sociálním zařízením, šatnami a venkovními sprchami. Hřiště využívají nejen děti MŠ a přípravného ročníku, ale i žáci ZŠ a slouží také veřejnosti.

Okolí MŠ neposkytuje pro děti dostatek podnětů pro pozorování a vzdělávání s ohledem na bezpečnost (velká frekvence silničního provozu, sociálně vyloučená lokalita).

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Tento blok vymezuje podmínky vzdělávání na naší mateřské škole a dílčí záměry, které bychom chtěli dle možností naplnit tak, abychom dosáhli optimálního stavu ve vlastním předškolním vzdělávání.

Podařilo se získat zlepšení péče a vzdělávání. Dětem je poskytována podpora 20 hodin měsíčně z projektu Rovný přístup k předškolnímu vzdělávání ve městě Brně financovaného z Operačního programu, Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Cílem projektu je zvýšení dostupnosti, kvality a inkuzivity předškolního vzdělávání ve městě Brně a zapojení dětí do předškolního vzdělávání.

Učitelky podle potřeby dále pracují jako školní asistentky V době konání výletů, návštěv kulturních představení aj. je tato povinnost plněna.

3.1 Věcné podmínky

Většina vnitřních i venkovních prostor MŠ splňuje bezpečnostní a hygienické normy podle platných předpisů.

Prostory mateřské školy jsou vyhovující a nabízejí dětem možnosti k různým činnostem. Naše pracoviště je prostorově zvýhodněno, neboť to byla původně trojtřídní mateřská škola. Děti využívají všechny místnosti, z nichž jedna slouží jako lehárna, druhá jako tělocvična, stravování dětí probíhá v samostatné jídelně. Prostorové uspořádání je členěno do různých hracích a pracovních koutů, které svým ohraničením poskytují dětem dostatek prostoru k hraní a různým činnostem.

Máme vybudovaná centra pro hru:

- domácnost a dramatizace
- kostky a auta
- výtvarný koutek
- knihy, písmena, číslice
- manipulační a stolní hry
- pohybové aktivity

K rozvoji spontánních pohybových činností a aktivit využíváme tělocvičnu. Interiér jednotlivých tříd je vybaven starším nábytkem, je přizpůsoben potřebám dětí a je plně využíván. Vybavení hračkami a didaktickými pomůckami odpovídá počtu dětí, jsou umístěny v dosahu dětí v otevřených policích a děti si je mohou samy vybírat.

Děti se svými výtvy podílí na výzdobě interiéru školy-keramické a výtvarné práce.

Výtvy jsou umístěny na nástěnky, jsou rodičům i dětem přístupné.

Mnohé práce vystavujeme na akci Jarmark-na panelech, některé v ZŠ.

Dětské práce také zasiláme na různé výtvarné soutěže, vystavujeme na Výstavě zahrádkářů, která se koná v září v prostorách Pivovaru Starobrnno.

Školní zahrada a školní hřiště slouží k rozvoji pohybových aktivit. Zahrada je vybavena houpačkami, průlezkami, skluzavkou a hřištěm s umělým povrchem.

Děti se svými výtvy podílejí na výzdobě školy, která je průběžně obnovována podle probíraných témat.

Děti mají také dostatek času na odpočinek, v případě že spí, nejsou buzeny.

Nejčastěji uplatňujeme individuální nebo skupinovou formu činností.

V plné míře akceptujeme vývojová specifika (individualizace a diferenciaci).

V šatnách MŠ mají děti dvě skříňky, na oblečení domů, do spodní se ukládá oblečení na pobyt venku.

V šatně na nástěnce jsou také rodiče seznamováni s akcemi pořádanými MŠ, na nástěnkách je také umístěn ŘÁD MATEŘSKÉ ŠKOLY a je kdykoliv k přečtení.

U vstupních dveří je možné sledovat jídelníček a informace ze školní jídelny Horní.

Mateřská škola je vybavena kamerovým systémem se záznamem, je tak zajištěna zvýšená bezpečnost dětí.

Rodiče musí také nahlásit při vstupu své jméno, vědí, že zavíráním vstupních dveří chrání nejenom své věci ve skříňkách, ale především jde o bezpečnost jejich dětí.

Záměry (září 2023):

- Využít prostor a vybavení všech tříd k rozmanitým skupinovým a individuálním činnostem.
- Vlastními silami postupně vyrábět doplňující pomůcky k obohacení tvořivých her tak, aby docházelo k celkové stimulaci při rozvoji osobnosti dítěte (zboží do obchodu, oblečky na panenky, kostýmy pro námětové hry, pracovní listy apod.).
- Dle ekonomických možností školy průběžně obnovovat hračky a pomůcky, zajistit další materiální zabezpečení, včetně nábytku, vybavení šatny a rozšířit herní prvky pro rozvoj pohybových dovedností, rekonstrukce celé budovy MŠ.
- Dětské výtvy používat k výzdobě celého interiéru.
- Po rekonstrukci střechy přistoupit k výměně oken, dle finanční situace obce.

3.2 Životospráva

- Denní program zajišťuje pravidelný rytmus a řád s takovou flexibilitou, která umožňuje organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám dětí a aktuální situaci.
- Je respektována individuální potřeba spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Jsou nabízeny klidné programy v době odpoledního spánku pro děti, které nespí.
- Je nastaven interval mezi podávanými jídly. Po celý den je zajištěn pitný režim.
- Děti jsou vedeny ke kultuře stolování. Snažíme se o to, aby děti stolování vnímaly jako společenský akt.
- Děti do jídla nenutíme, pouze je povzbuzujeme, aby ochutnaly i jídlo, které neznají, nebo jim příliš nechutná.
- Strava je plnohodnotná a vyvážená, s dostatkem ovoce a zeleniny.
- Dětem je umožněn volný pohyb v interiéru školy s přihlédnutím k jejich bezpečnosti
- Pobyt venku se snažíme dodržovat každodenně s výjimkou silného deště, větru a mrazu. Při náhlé změně počasí není možno občas pobyt venku uskutečnit z důvodů ohrožení zdraví dětí vlivem nedostatečného oblečení.

Záměry (průběžně, kuchyňské nádobí doplnit do roku 2022):

- Naučit děti kulturnímu způsobu stolování, dodržovat čistotu, jíst příborem (průběžně).
- Naučit děti správným stravovacím návykům, podporovat konzumaci zdravé stravy (průběžně).
- Důsledně vyžadovat od rodičů vhodné oblečení dětí pro pobyt venku. (s ohledem na roční období).
- Doplnit do kuchyňského nádobí menší džbány, ze kterých si děti budou mít možnost u svačin samy nalévat množství pití.
- Dát dětem možnost volit si samy množství jídla dle svého uvážení. (9/2021 a dále).
- Děti zapojit do přípravy jídla – aby se děti samostatně obsluhovaly a určovaly si velikost porcí a množství nápojů. (2021 a dále).

3.3 Psychosociální podmínky

- Ve škole se daří vytvářet vhodné sociální klima, které je založené na vzájemné důvěře, úctě a otevřené komunikaci, takže se všichni zúčastnění (personál, děti i rodiče) cítí spokojeni.
- Všechny děti mají stejná práva a povinnosti i stejné možnosti.
- Osobní svoboda a volnost dětí je respektována a úměrně vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v mateřské škole i v životě řád a učit se pravidlům.
- Děti se podílejí na vytváření jasných pravidel chování ve skupině tak, aby se vytvořil kolektiv, kde jsou všichni rádi a neubližují si. Vztahům ve třídě je věnována zvláštní

péče, neboť temperament a značná hyperaktivita dětí ztěžují úspěšné pěstování prosociálního chování.

- Ve škole je využíván adaptační program (dle potřeby může být dítě ve třídě s maminkou).
- Způsob pedagogického vedení je podporující, sympatizující a projevuje se vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací s dětmi. V pedagogické práci se snažíme plně respektovat potřeby dětí.
- Při volbě vzdělávací nabídky se počítá s aktivní spoluúčastí dětí a samostatným rozhodováním dítěte. Je volena tak, aby odpovídala mentalitě dětí, jejich potřebám a schopnostem.
- Nabídka činností s ohledem na odlišné věkové skupiny.

Záměry (průběžně):

- Důsledně vést děti k dodržování daných pravidel, učitelky musí dodržovat důslednost při vyžadování plnění pravidel. S tím úzce souvisí nutnost spolupracovat s rodiči a vyžadovat dodržování pravidel i od nich (průběžně).
- Ve spolupráci s rodiči, eventuálně s institucemi (OSPOD) se snažit včas odhalit rizikové společenské faktory, které by ohrozily vývoj dítěte (průběžně, dle aktuálnosti).

3.4 Organizace

Mateřská škola zajišťuje předškolní vzdělávání pro 24 dětí v jedné třídě.

- Věkové složení dětí od 3 do 7 let (dětí s odkladem školní docházky).
- Denní řád je dostatečně pružný a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí, na jejich aktuální potřeby a respektuje vyváženost spontánních a řízených činností.
- Plánování činností vychází z potřeb a zájmu dětí, je kladen důraz na činnosti
- povzbuzující iniciativu a tvořivost. Je prováděno tak, aby vyhovovalo individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí a respektovalo věkové složení třídy.
- Ve třídě jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost zúčastnit se činností v různých velikých skupinách.
- Je respektováno soukromí dětí, dle potřeby mají možnost neúčastnit se společných činností a relaxovat či pozorovat dění v ústraní.
- Konkrétní informace, týkající se přijímacího řízení jsou ke zhlédnutí na www.zskrenova.cz a dále jsou rozpracovány ve školním řádu.

Záměry (průběžně):

- Pro úspěšnou realizaci plánovaných činností průběžně zajišťovat vhodné materiální podmínky (doplnění pomůcek, hraček, různého materiálu).
- Vytvářet školní rituály, které přispějí ke kvalitnější organizaci dne a uvědomění si řádu.
- Dbát na organizaci činností během dne tak, aby byla nabídka pro jednotlivé věkové skupiny vyvážená.

3.4.1 Rytmický řád života dne

- 6.30 – 8.30 příchod dětí do mateřské školy, předávání pedagogickým pracovnícím do třídy, volně zájmové aktivity
- 8.30 – 9.00 ranní hry, didakticky cílené činnosti, záměrné i spontánní činnosti ve skupinkách, smyslové hry, výtvarné, pracovní aktivity
- 9.00 – 9.20 hygiena, svačina – děti si nalévají, mažou si pečivo, určí si velikost porce
- 9.20 – 9.45 pokračování volných her, řízené aktivity (didakticky zaměřené činnosti, pracovní, hudební, sportovní, smyslové, dramatické hry podporující rozvoj řeči, pohybové, psychomotorické hry apod.
- 9.45 – 11.45 osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnosti při nepříznivém počasí ve třídě
- 11.45 – 12.45 osobní hygiena, oběd, osobní hygiena příprava na odpolední odpočinek či spánek, poslech pohádky, relaxační hudby, zhlédnutí pohádky na DVD
- 12.30 – 12.45 odchod dětí, které si rodiče vyzvedávají po obědě
- 12.45 – 14.15 spánek a odpočinek dětí respektující rozdílné potřeby spánku
- 13.30 postupné vstávání dětí s nižší potřebou spánku, individuální práce s dětmi, náhradní nespavé aktivity
- 14.15 – 14.45 vstávání dětí, které usnuly, osobní hygiena, svačina
- 14.45 – 16.30 odpolední volné činnosti dětí zaměřené především na hry námětové a tvořivé zájmové, činnosti a pohybové aktivity dětí, postupný odchod dětí z MŠ

3.4.2 Rituály a tradice školy

- Výstava dětských prací a výrobků v Pivovaru Starobrnno – Výstava zahrádkářů (Sdružení svazů zahrádkářů z Brna)
- Účast v dětských výtvarných soutěžích
- Dýňové strašení
- Pečení čertů z kynutého těsta
- Mikulášská nadílka
- Čertí zpívání pro rodiče
- Vánoční prohlídka města a kostelů
- Pečení cukroví v MŠ
- Vánoční setkání s rodiči
- Návštěvy divadelních představení – Divadlo Bolka Polívky
- Maškarní karneval
- Pečení před Velikonocemi, tradice
- Dílny pro rodiče, velikonoční tvoření s dětmi

- Naučné a prožitkové programy – koncerty, Planetárium, fyzikální pokusy z VIDA centra
- Návštěva předškoláků v ZŠ na ukázkových hodinách
- Jarní probouzení Brna – pozorování v zahradách, pozorování života kolem řeky
- Čarodějáles s rodiči, prvním a přípravným ročníkem
- Maminky mají svátek – setkání s rodinami
- Oslava MDD
- Hledání pokladu
- Sportovní den v MŠ s rodiči a přípravným ročníkem
- Fotografování dětí
- Slavnostní pasování předškoláků s brněnskými Tetinami – společná akce s I. třídami, přípravným ročníkem a rodiči
- JARMARK na školní zahradě – společná akce základní školy, s rodiči, s představiteli Města
- Diskotéka v MŠ při ukončení školního roku – rozdání vysvědčení pamětních listů, dárků

3.5 Řízení mateřské školy

- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny pracovním řádem školy a upřesněny v pracovních náplních.
- Informace si učitelky předávají mezi sebou denně.
- Ze ZŠ jsou informace zasílány operativně e-mailem, dle potřeby telefonicky, na pedagogických radách, na poradách vedení.
- Mateřská škola má k dispozici informační nástěnky pro rodičovskou veřejnost, na kterých jsou zveřejněny aktuální informace.
- Rodičům jsou informace sdělovány na třídních schůzkách, na nástěnkách a aktuálně dle potřeby ústní formou při každodenním styku s učitelkami, před společnými akcemi s rodiči (Čertí zpívání, Vánoce, Dílny s rodiči, Sportovní den, Čarodějáles, Den matek, Jarmark).

Záměry (2021 a dále):

- Vytvářet vhodné sociální klima založené na vzájemné důvěře, úctě, otevřené komunikaci a spolupráci.
- Dbát na harmonické, estetické a podnětné prostředí nejen pro děti, ale i pro zaměstnance.
- Jasně a konkrétně stanovit práva a povinnosti pro všechny zúčastněné.
- Využít potenciál všech pedagogických pracovníků k prohloubení kvality pedagogické práce.

3.6 Personální zajištění

Předškolní vzdělávání mateřské školy zajišťují 2 pedagogické pracovnice s předepsanou odbornou kvalifikací.

Provozní podmínky pracoviště zajišťuje 1 provozní pracovnice, která také plní funkci školnice a topiče.

Pedagogové se vzdělávají formou seminářů, snaží se pracovat, jednat a chovat se profesionálním způsobem, v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí.

Služby pedagogů jsou organizovány tak, aby byla dětem při všech činnostech zajištěna optimální péče o jejich bezpečnost.

Učitelky také pracují jako asistentky pedagoga.

Záměry (2021 a dále):

- Dalším vzděláváním všech učitelek prohlubovat a zdokonalovat znalosti o předškolním vzdělávání.

3.7 Spoluúčast rodičů

- Uplatňováním vzájemné tolerance a vlastním přesvědčením se, že jejich děti jsou ve škole spokojeny, byla ze strany rodičů získána poměrně dobrá úroveň důvěry.
- Vyzýváme rodiče k aktivní účasti v MŠ, zejména při adaptaci. Umožňujeme pobyt rodičů ve škole (při společných hrách, činnostech).
- Přetrvává však nedostatek v dodržování pravidel, zejména pravidelná docházka předškolních dětí a způsob omlouvání absence.
- Rodiče jsou o svých dětech informováni učitelkou denně a případné problémy jsou řešeny neodkladně. Tento způsob se osvědčil a rodiče jej vyžadují.
- Rodiče jsou informováni o dalších akcích, které škola plánuje – ústně i na nástěnkách.
- Rodiče jsou zváni i na akce školy (Čertí zpívání, Vánoce, Dílny s rodiči, Sportovní den, Čarodějáles, Den matek, Jarmark).

Záměry (/2021 a dále):

- Je naším záměrem, aby se MŠ stala součástí širšího okolí rodiny.
- Podporovat rodinnou výchovu a citlivě pomáhat rodičům v péči o děti.
- Získávat informace o představách rodičů o způsobu a formě předškolního vzdělávání pro jejich dítě (i formou anonymních dotazníků).
- Nabídnout rodičům možnost účastnit se vzdělávacích aktivit dětí.
- Samozřejmostí je zachovávat diskrétnost a chránit soukromí rodiny.

3.8 Spolupráce se základní školou, jinými organizacemi a veřejností

Záměry (9/2021 a dále):

- Spolupráce se ZŠ – drobné opravy hraček.
- Pokračovat ve vzájemné spolupráci s přípravným ročníkem, s 1. třídou, se ŠPP.
- Dle individuálních potřeb dětí spolupracovat s odborníky (PPP, SPC, logoped, pediatr) a v rámci osvěty pořádat přednášky pro rodiče.
- Spolupracovat s organizacemi pracujícími s romskou menšinou.
- Připravujeme program na celoškolní akci - Jarmark, kde jsou zástupci města, rodiče, hosté.

3.9. Materiálně technické zlepšení školy

V červnu roku 2016 byla započata rekonstrukce střechy. Při rekonstrukci střechy se prohnula část stropu v herně, a tak byla celá herna opravena (výměna trámů, snížení stropu, zateplení, rozvody elektřiny. Na jaře roku 2017 byla vyměněna světla ve třídě, na chodbě a v přípravně jídel. MŠ. Dle finanční situace obce máme přislíbenou výměnu oken v horním patře MŠ.

Na zahradě MŠ máme stále co vylepšovat – dovybavení zahrady o další herní prvky – vše je závislé na financích obce. Další drobné opravy jsou řešeny operativně se ZŠ.

Na zahradě jsme s dětmi připravili záhonek, sázíme na jaře hrášek, cuketu, na podzim cibuli.

3.10. Podmínky pro vzdělávání dětí se SVP

- Uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání.
- Realizace všech podpůrných opatření při vzdělávání dítěte.
- Spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, ŠPZ, v případě potřeby spolupráce s odborníky mimo oblast školství.
- Přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

Záměry (2021 a dále):

- Ve škole pracuje silné poradenské pracoviště (školní psycholog, speciální a sociální pedagog).
- Zajišťujeme pozitivní atmosféru ve škole, přijetí dítěte do kolektivu.
- Spolupracujeme s rodiči již v průběhu přijímacího řízení, adaptačního procesu, prostřednictvím individuálních konzultací.
- Škola poskytuje pomoc a podporu všem dětem, které pomoc potřebují, bez rozdílu.

3.11. Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných

- Vytváříme podmínky k využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.
- Podporujeme u dětí všechny známky nadání v rozmanitých oblastech, spolupracujeme se zákonnými zástupci dítěte, ŠPP a PPP.

- Poskytnutí vhodného didaktického materiálu a pomůcek.
- Zadávání rozšiřujících úkolů.

Záměry (aktuální školní rok):

- Vyhledávání nadaných dětí.
- Zajištění vhodných didaktických pomůcek, knih a encyklopedii pro stimulaci a podporu rozvoje všech typů nadání.
- Dovybavení třídy didaktickými pomůckami, literaturou a dalšími pomůckami.
- Stimulace jejich rozvoje a růstu.

3.12. Podmínky vzdělávání dětí od dvou let

Pro dvouleté dítě zařazení do mateřské školy je nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle projevuje silnější potřebu vazby na dospělou osobu, potřebuje střídání nabídky činností, trénovat návyky a praktické dovednosti, ponechávat co nejvíce prostoru pro volné hry a pohybové aktivity.

Mateřská škola v současnosti není vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dětí mladších 3 let.

Ani šatny neposkytují dostatek místa na hygienické potřeby, chybí přebalovací pult, koš na použité pleny.

Pro děti není vhodné ani schodiště, kudy by se několikrát denně dostávaly do šatny.

Prostor na hru, vhodné hračky, ani zkušenosti s vedením mladších dětí nám nechybí.

Podmínky nejsou pro děti optimální zejména vzhledem ke schodišti, pokud by byly děti do MŠ přijaty musí splňovat podmínky pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

Záměry (aktuálně):

- Zajištění vhodných pomůcek a hraček pro děti dvouleté.
- Dovybavení třídy hračkami a pomůckami.

4. Organizace vzdělávání

Mateřská škola je jednotřídní, věkově smíšená, s celodenním provozem.

4.1. Kritéria pro přijímání dětí do MŠ

Děti jsou do MŠ přijímány na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, a to v případě, že škola má volnou kapacitu a jsou splněny podmínky pro přijetí dítěte k předškolnímu vzdělávání.

O přijetí dítěte rozhoduje ředitel školy ve správním řízení dle platných předpisů.

Termín elektronického zápisu do MŠ se stanovuje ve městě Brně centrálně. Kritéria a termín zápisu jsou zveřejněny v dostatečném předstihu na webu školy, webu MMB, vývěskách ZŠ – budova Křenová 21 a v MŠ.

4.2. Individuální vzdělávání dle § 34 školského zákona

Může probíhat po celý školní rok, nebo jen po určitou část.

Zákonný zástupce musí svůj záměr oznámit ředitelce mat. školy, kde je dítě zapsáno, nejpozději tři měsíce před začátkem školního roku, ve kterém se má dítě začít vzdělávat.

Pokud se zákonný zástupce rozhodne začít své dítě individuálně vzdělávat v průběhu školního roku, musí to písemně oznámit ředitelce mateřské školy, ve které se jeho dítě vzdělává. Ředitelka školy může vydat rozhodnutí o individuálním vzdělávání nejdříve od 1. dne následujícího měsíce.

Při společných konzultačních hodinách je zákonný zástupce seznámen se školním kurikulem podpory zdraví a jsou doporučeny postupy vedoucí k dosažení očekávaných výstupů. Ve školním řádu jsou stanoveny termíny a způsob ověřování. Zákonný zástupce se musí ve stanovený termín dostavit s dítětem k ověření získaných schopností a dovedností v určených oblastech.

V případě nedostavení se, bez omluvy a náhradního termínu dochází k ukončení individuálního vzdělávání. Dítě pak musí neprodleně zahájit docházku do mateřské školy, ve které je zapsáno, a to i v případě, že se rodič proti ukončení individuálního vzdělávání odvolá. Pokud bylo individuální vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě individuálně vzdělávat.

5. Charakteristika vzdělávacího procesu

Filozofií naší mateřské školy je stimulovat rozvoj dětí ve všech oblastech na nejvyšší možnou míru, danou možnostmi a individualitou. Napomáhat získávání osobní samostatnosti, podporovat svébytnost a osobnostní vyrovnanost u všech dětí bez výjimek. Napomáhat prožitkovým učením získávat povědomí o zdravém způsobu života a přijímat je za vlastní.

Prioritou pro naši MŠ zůstává vytváření radostného, pohodového, estetického a podnětného prostředí plného porozumění a dávání možností k nejlepšímu individuálnímu rozvoji všech dětí.

Rády bychom vedly děti od maminky do světa.

Školní vzdělávací program je zpracován podle Rámcově vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání. Je rozdělen do 5 základních témat, která reflektují změny ve společnosti a v životě v souvislosti s ročním obdobím. Každé téma je zpracované do podtémat s danou dobou realizace. Vše se dá upravovat podle potřeb dětí a vzniklé situace. Činnosti jsou dostatečně různorodé a přiměřené zájmům a schopnostem dětí.

5.1. Cíle a záměry:

- Rozvíjet děti po všech stránkách, tj. fyzické, psychické a sociální.
- Vzdělávání dětí maximálně přizpůsobit vývojovým fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí.
- Vést děti k tomu, aby na konci předškolního období byly relativně samostatnou osobností, schopnou zvládat (pokud možno aktivně a s osobním uspokojením) takové nároky, které na ně budou běžně kladeny v rodině, ve škole a i ty, které je v budoucnu nevyhnutelně očekávají.
- Při vzdělávání převážně uplatňovat metody prožitkového učení hrou (individuální učení a činnosti, které jsou založeny na přímých zážitcích dětí, podporujících dětskou zvědavost, podněcujících radost k učení a zájem poznávat nové). Významným prvkem je spontánní sociální učení, založené na principu nápodoby. V našich podmínkách je nesmírně důležité ve všech činnostech a situacích poskytovat dětem vzory chování a postupů, které jsou pro

ně vhodné a eliminovat nežádoucí poznatky získané v rodině. Tyto záměry je třeba provádět ve spolupráci s rodiči, což je nejobtížnějším úkolem v této oblasti.

- Pracovat tak, aby u nás byly děti šťastné a spokojené, aby se do mateřské školy těšily a aby v kvalitní péči o ně byla vytvořena cesta ke spolupráci s rodiči na bázi vzájemné důvěry a otevřenosti.

5.2. Metody a formy vzdělávání:

Upřednostňujeme metody, které jsou blízké věku dětí, pro které je metoda určena. Obecně preferujeme metody prožitkového učení, jedná se často o metody dramatické výchovy pro mladší děti. U mladších dětí předškolního věku se objevuje i vzdělávací kruh.

Metody individuálních a skupinových rozhovorů, které se často vážou k výtvarným i tvořivým aktivitám.

Využíváme toho, že dítě získává zkušenosti především tím, že něco dělá, a že to co dělá, prožívá. Metoda práce s dětmi je postavena na metodách kooperativního a prožitkového učení hrou, která je založena na přímých zážitcích dítěte, podporující dětskou zvědavost a potřebu zkoumat a objevovat, získávat nové zkušenosti. Dále na situačním učení založeném na vytváření a využívání situací, které přináší běžný denní život. A v neposlední řadě na spontánním sociálním učení, postaveném na principu přirozené nápodoby.

Rámcové cíle:

1. rozvíjení dítěte, jeho učení a poznání
2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena společnost
3. získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Usilujeme o to, aby předškolní vzdělávání zahrnovalo všechny oblasti rozvoje dětské osobnosti:

Biologická – dítě zná svoje tělo	DÍTĚ A JEHO TĚLO
Psychologická – uvědomění si vlastní identity, pocity	DÍTĚ JEHO PSYCHIKA
Interpersonální – navazování vztahů	DÍTĚ A TEN DRUHÝ
Sociálně kulturní – respektování pravidel, chápání okolí	DÍTĚ A SPOLEČNOST
Environmentální – vnímání různorodosti světa	DÍTĚ A SVĚT

Plněním integrovaných bloků, které jsou dále rozpracovány v Třídním vzdělávacím programu, směřujeme ke klíčovým kompetencím:

1. KOMPETENCE K UČENÍ
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ
5. KOMPETENCE ČINNOSTÍ A OBČANSKÉ

Preferujeme tyto činnosti:

- psychomotorická cvičení
- výlety, exkurze
- kooperativní a námětové hry

- práce s encyklopediemi
- ruční práce s přírodním a dalším materiálem
- volná hra, experimentace

Dětem nabízíme:

- Prožitkové učení, které je založeno na zážitcích dítěte.
- Komunikativnost – navazujeme kontakt se všemi dětmi a snažíme se rozvíjet jejich dovednosti.
- Aktivitu a tvořivost – možnost vybrat si z většího množství nabídek, podporujeme samostatnost, vlastní nápady dětí a rozvíjíme představivost, fantazii a tvořivost.
- Konkrétní činnosti – umožňujeme dětem přímou účast na dění, přikládáme dostatek materiálu a pomůcek, aby mohli s nimi manipulovat a experimentovat.
- Rozmanitost – dbáme, aby nabízené činnosti zapojovali co nejvíce smyslů.
- Podporujeme aktivní pohyb dětí a zdravý životní styl.
- Poskytujeme dětem praktické ukázky životních souvislostí tak, aby se učilo dovednostem a poznatkům v okamžiku, kdy je potřebujeme a tím pochopilo jejich smysl.
- Nabízíme vzdělávací cílenou činnost, v níž je zastoupeno spontánní a záměrné učení.
- vzdělávání ze strany ředitele mateřské školy ukončeno, není již možné dítě individuálně vzdělávat.

5.3. Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro děti s přiznaným podpůrným opatřením prvního stupně můžeme zpracovávat plán pedagogické podpory (PLPP) a pro děti s přiznaným podpůrným opatřením od druhého stupně zpracováváme individuální vzdělávací plán (IVP) na základě doporučení ŠPZ.

Taktéž pro děti s odkladem školní docházky můžeme dle doporučení z pedagogicko-psychologické poradny zpracovávat IVP.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracujeme hlavně s rodiči, ale také s dalšími odborníky a využíváme služeb ŠPP a ŠPZ.

SYSTÉM PÉČE O DĚTI S PŘIZNANÝMI PODPŮRNÝMI OPATŘENÍMI V MATEŘSKÉ ŠKOLE

- **Podpůrná opatření 1.stupně**
- Cílem těchto opatření je poskytovat takovou podporu žákům, která bude adekvátní jejich skutečným potřebám, škola zpracovává plán pedagogické podpory, který zahrnuje základní charakteristiku žáka, časový plán, organizaci výuky, odpovědné pedagogické pracovníky a vyhodnocení.
- Slouží pedagogickým pracovníkům k základní identifikaci obtíží a možností dítěte a svojí strukturou vede k nastavení prvotních opatření, která podpoří další rozvoj dítěte. Neoperuje s diagnózami, ale s popisem obtíží a jejich konkrétního řešení.
- **Podpůrná opatření od 2. do 5. stupně:**
- Podpůrná opatření 2. až 5. stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského

zařízení po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.

- IVP je zpracován třídním učitelem nejpozději do 1 měsíce ode dne kdy škola obdržela doporučení. IVP je doplňován a upravován v průběhu školního roku podle vzdělávacích potřeb dítěte a ve spolupráci se školským poradenským zařízením a zákonným zástupcem dítěte.
- IVP má písemnou podobu a je s ním obeznámen zákonný zástupce a školské poradenské zařízení. ŠPZ ve spolupráci se školou sleduje nejméně jednou ročně a nejméně jednou ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu a poskytuje žákovi, zákonnému zástupci žáka škole poradenskou podporu.
- IVP vytváříme v těsné spolupráci s rodiči, s odborníky, jak se školskými poradenskými zařízeními, tak v případě potřeby i s odborníky mimo oblast školství.
- Vyhodnocení provádíme přibližně za čtvrtletí, zjišťujeme posun a buď pokračujeme dále v nastavených plánech, nebo je dle potřeby doplníme. Zajišťujeme také přítomnost pedagogického asistenta podle přiznaného podpůrného opatření.

5.4 Vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu, včetně různých druhů nadání.

Zjišťování mimořádného nadání včetně vzdělávacích potřeb dítěte provádí ŠPZ ve spolupráci se školou.

Dítě, které vykazuje známky nadání, je podporováno, jsou mu poskytovány didaktické materiály a pomůcky pro stimulaci.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí, dle doporučení ŠPZ vypracováváme IVP.

5.5 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Východiskem pro pedagogické působení je respektování vývojových specifíků, individuálních potřeb a možností těchto dětí. Pro učení je vhodné využívat schopnost dítěte napodoby, situační učení, prožitky a především hry. Aktivitu často opakovat, vytvářet jednoduché a pravidelné rituály. Důležité je poskytování citové a emoční podpory, pocit bezpečí, pravidelný denní režim a srozumitelná pravidla. S činností nabízet takové, ve kterých mohou rozvíjet smyslové vnímání, pohybové dovednosti, řeč, sociální zkušenosti, základní hudební, výtvarné a pracovní schopnosti

5.6. Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti – cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného

nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.

Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.

Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání. V takovém případě zřídí ředitel mateřské školy skupinu nebo skupiny pro bezplatnou jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání v souladu s vyhláškou č. 14/2005 Sb., o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů. Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu. Pro skupinu dětí cizinců (pro které je předškolní vzdělávání povinné) je jazyková příprava poskytována v mateřské škole bezplatně.

Hlavním cílem je:

- Plynulý přechod dětí cizinců do základního vzdělávání.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.

Podpůrné materiály při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka:

Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, obrázkové materiály, knihy, další didaktické pomůcky, které lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka.

6. Vzdělávací obsah

6.1. Hlavní téma: Kam patřím

Celoroční téma nese název „Kam patřím“ a jeho ústřední myšlenka nás provází všemi tématy a podtématy vypracovanými písemně v třídním vzdělávacím programu. Obsah vzdělávání je plánován na 3 roky docházky dítěte do mateřské školy. Konkrétní kompetence naplánované v příslušném roce vymezuje rámcový program. Vzdělávací program je rozdělen do pěti hlavních témat, která se dělí na podtémata.

Poznat, prožívat a chápat, jak to v kolektivu, v přírodě, v rodině i ve společnosti chodí a jak spolu všechno souvisí.

Děti se prostřednictvím situací, plánovitých činností, prožíváním, pokusy a objevy, poznávají a upevňují svoje postoje.

6.2. Téma: „Vím, kdo jsem.“

Charakteristika:

Téma je strukturováno do šesti podtémat a zahrnuje adaptační proces, vytváření pravidel vzájemného soužití ve třídě, společné chvílky strávené při oslavách, zábavách a třídních rituálech. Tento IB bude prolínat celým školním rokem.

Podtémata:

- 1) Chodíme do mateřské školy** – seznámení s prostředím a kamarády, pravidla, režim, značky, znalost jména a jména kamarádů.
- 2) Mám rád svou rodinu** – maminka, tatínek, sourozenci, prarodiče, vztahy, souvislosti.
- 3) Ovoce a zelenina jsou zdrojem vitamínů, budu zdravý** – příprava ovocných a zeleninových salátů, rozlišování a ochutnávání.
- 4) Už létají draci** – výtvarná hra, využití různých výtvarných technik.
- 5) Příroda na podzim je krásná, běhám v ní, hraji si s ní** – mozaiky z přírodnin, sběr přírodních plodů.
- 6) Poznávám změny v přírodě.**

Záměry:

Děti se budou seznamovat s prostředím, které je obklopuje. Jedná se o vše, co dítě obklopuje, s čím se setkává při vstupu do nového prostředí (prostory školy, jejich účel, hračky, poznávání vlastních značek). Poznávat se s novými kamarády a ostatními lidmi, se kterými se děti budou setkávat a kteří o ně budou pečovat. Vytvářet pravidla vzájemného soužití. Poznávat okolí mateřské školy.

Oslavy, slavnostní rituály se budou průběžně zařazovat po celý školní rok.

Osvojení poznatků k podpoře osobní pohody i pohody prostředí.

Rozvoj komunikativních dovedností.

Rozvoj samostatnosti.

Rozvoj psychické a fyzické zdatnosti.

Zvládat jednoduché pracovní úkoly.

Odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory.

Klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení*
Soustředěně pozorovat, zkoumat, objevovat, všítat si souvislosti a umět používat jednoduché pojmy, znaky, symboly.
- *Kompetence k řešení problémů*
Všítat si dění a problémů v bezprostředním okolí.
Řešit problémy na základě bezprostřední zkušenosti.

- *Kompetence komunikativní*
Průběžně rozšiřovat slovní zásobu a aktivně ji používat.
Umět ovládat řeč, hovořit ve vhodně formulovaných větách, zvládat porozumění slyšeného.
- *Kompetence sociální a personální*
Dětským způsobem projevoval citlivost a ohleduplnost k druhým, pomáhat slabším.
Umět se při společných činnostech domluvit a spolupracovat.
Umět uplatňovat základní společenské návyky a pravidla ve společenském styku.
- *Kompetence činnostní a občanské*
Spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu, chápat potřebu je zachovávat.

Nabídka činností:

- pohybové hry a tělovýchovné činnosti
- hry na hřišti, školní zahradě
- námětové hry (Vláček a jiné hry zaměřené k bezpečnému pobytu ve třídě i na hřišti)
- seznamovací hry (Jak se jmenuješ, Kdo je to...)
- manipulace s předměty (předměty denní potřeby, obrázky...)
- hudební činnosti
- výtvarné a pracovní činnosti
- vytváření pravidel společného soužití
- tvorba narozeninového kalendáře
- oslava narozenin
- vycházky do okolí mateřské školy (k řece, do parku, k nákupnímu centru...)
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhým (ranní kruh)
- pracovní listy
- hry se slovy
- slavnostní posezení s rodiči při školních oslavách
- návštěva divadla, kamarádů v 1. třídě, v přípravce
- Dýňové strašení – překonání obavy, strachu – světýlka v chodbě

Konkretizované očekávané výstupy:

Výstupy se budou dále uplatňovat, sledovat a plnit v průběhu celého roku.

- *postavit se zpříma a udržet správné držení těla po dobu vnější kontroly*
- *vyrovnávat svalové dysbalance v běžném pohybu*
- *otočit se čelem vzad bez ztráty rovnováhy a orientace*
- *zvládat nižší překážky, zvládat různé druhy lezení*

- *házet a chytat míč, užívat různé náčiní, nářadí*
- *užívat různé pomůcky k pohybu (tříkolky, koloběžky, odrážela)*
- *pohybovat se bezpečně ve skupině dětí*
- *přizpůsobit či provést jednoduchý pohyb podle vzoru či pokynů*
- *pohybovat se dynamicky po delší dobu (např. běhat při hře 2 minuty a více)*
- *být pohybově aktivní po delší dobu (10 minut a více) v řízené i spontánní aktivitě*
- *pohybovat se rytmicky, dodržet rytmus*
- *doprovázet pohyb zpěvem (např. při pohybových hrách, při chůzi, při rytmických činnostech)*
- *upřednostňovat užívání pravé či levé ruky při kreslení či v jiných činnostech, kde se preference ruky uplatňuje*
- *tužku držet správně, tj. dvěma prsty, třetí podložený, s uvolněným zápěstím*
- *pracovat se stavebnicemi, skládkami (stavět z kostek, navlékat korálky, skládat mozaiky, zavázat kličku)*
- *zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami (např. tužkou, pastelem, štětcem, nůžkami) a materiály (např. papírem-překládání, textilem, modelovací hmotou)*
- *pečovat o osobní hygienu, samostatně zvládat pravidelné běžné denní úkony (používat toaletní papír a splachovací zařízení, mýt si a utírat ruce, umět používat kapesník)*
- *samostatně se oblékat, svlékat, obouvat, zapnout knoflíky, zipy, zavázat tkaničky*
- *postarat se o své osobní věci, o hračky a pomůcky*
- *udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce*
- *znát většinu slov a výrazů běžně používaných v prostředí dítěte (např. sdělit svoje jméno a příjmení, adresu, jména rodičů, sourozenců, kamarádů, učitelek, rozumět většině pojmenování, které se týkají dítěti známých předmětů, popř. znát i některé, které se týkají vzdálenějšího světa)*
- *dodržovat pravidla konverzace a společenského kontaktu – řečovou kázeň (např. dokázat naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, dokázat zformulovat otázku, samostatně a smysluplně odpovědět na otázku, umět komentovat zážitky a aktivity, posuzovat slyšené)*
- *dorozumět se verbálně i nonverbálně (např. používat gesta, udržet oční kontakt, reagovat správně na neverbální podněty)*
- *rozkládat slova na slabiky*
- *vyčlenit hlásku na počátku a na konci slova*
- *znát, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit*
- *zaregistrovat změny ve svém okolí (všimnout si a rozpoznat, co se změnilo např. ve třídě, na kamarádovi, na obrázku)*

- rozlišit tvary předmětů, základní geometrické tvary, základní barvy (červená, modrá, žlutá), barvy složené (oranžová, zelená, fialová), další barevné kvality (odstíny aj.) a vlastnosti objektů např. lesk, hladkost a jiné specifické znaky
- rozlišit známé chutě a vůně i zápachy (např. slané, sladké, kyselé, hořké, vůni koření, různých pochutin)
- rozlišit hmatem vlastnosti předmětu (např. strukturu povrchu), určit tvar, materiál, počet, velikost
- soustředěně poslouchat pohádku, hudební skladbu, divadelní hru (např. sledovat pozorně divadelní představení a následně ho reprodukovat), nenechat se vyrušit – neodbíhat od činnosti, pracovat v klidu (např. vyřešit labyrint)
- uplatňovat postřeh a rychlost
- rozvíjet a obohacovat hru podle své představivosti a fantazie
- spontánně vyprávět zážitky ze svého okolí, z různých vyprávění, či co dítě prožilo příjemného i nepříjemného
- vyjadřovat fantazijní představy
- dokončit příběh, pohádku (např. vymyslet konec, jinou variantu)
- rozlišovat a používat základní prostorové pojmy (např. dole, nahoře, uprostřed, před, za, pod, nad, uvnitř, vně, u, vedle, mezi, nízko, vysoko, na konci, na kraji, vpředu, vzadu, blízko, daleko, dopředu, dozadu, nahoru, dolů) a těchto pojmů běžně užívat
- rozlišovat vzájemnou polohu dvou objektů
- orientovat se v prostoru podle slovních pokynů
- orientovat se v časových údajích v rámci dne (např. dopoledne, poledne, odpoledne)
- rozpoznat geometrické tvary - čtverec, kruh, trojúhelník, obdélník
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý - velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý- krátký, vysoký - nízký, stejný)
- orientovat se v číselné řadě 1 – 10, vyjmenovat ji, porovnat, že 5 je více než 4, chápat číslo jako počet prvků
- slovně, výtvarně, technicky vyjádřit svoje jednoduché „nápady“, experimentovat, některé problémy řešit cestou pokus – omyl
- samostatně se rozhodnout v některých činnostech
- jednoduchý problém vyřešit samostatně i ve spolupráci s kamarády, při složitějších se poradit, postupovat podle pokynů a instrukcí
- projevovat zájem o poznávání písmen a číslic, prohlížet si knihy (atlasy, encyklopedie, obrázkové knihy, leporela), znát některé dětské knihy a vyprávět o nich, informace vyhledat v encyklopediích
- projevovat zájem o nové věci, dotazovat se při nepochopení, zkoušet, experimentovat
- nechat se získat pro záměrné učení
- odlišit hru od systematické povinnosti

- *přijímat pobyt v mateřské škole, popř. i na ozdravně rekreačním pobytu jako běžnou součást života (vědět, že rodiče chodí do zaměstnání, dítě do MŠ)*
- *respektovat a přijímat přirozenou autoritu dospělých*
- *uvědomovat si, že fungování skupiny je postaveno na pravidlech soužití, podílet se na nich a respektovat je*
- *umět se rozhodovat o svých činnostech (samostatně se rozhodovat, co udělat, jak se zachovat, i o tom, co neudělat, co odmítnout, čeho se neúčastnit)*
- *snažit se uplatnit své přání, obhájit svůj názor*
- *umět kooperovat, dohodnout se s ostatními*
- *přijmout roli ve hře (např. jako organizátor, jako pozorovatel, jako spoluhráč)*
- *nebát se požádat o pomoc, radu*
- *odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co mu nejde, co je pro ně obtížné*
- *přijímat drobný neúspěch (vnímat ho jako přirozenou skutečnost, že se mu někdy něco nedaří), umět přijmout sdělení o případných dílčích nedostatcích, být schopné se z něho poučit*
- *přizpůsobit se společenství, projevovat zájem o spolupráci*
- *umět se přizpůsobit změnám*
- *navazovat kontakty s dospělým (např. s novým učitelem)*
- *spolupracovat s dospělým*
- *respektovat dospělého, komunikovat s ním vhodným způsobem (s ohledem na situaci a podmínky)*
- *obracet se na dospělého o pomoc, radu atd.*
- *rozlišovat vhodnost oslovování i tykání a vykání*
- *využívat neverbální komunikaci (úsměv, gesta, řeč těla apod.)*
- *vyjednávat s dětmi i dospělým ve svém okolí, domluvit se na společném řešení*
- *k mladšímu, slabšímu či postiženému dítěti se chovat citlivě a ohleduplně (neposmívat se mu, pomáhat mu, chránit ho)*
- *porozumět běžným projevům emocí a nálad (např. vnímat, že je jiné dítě smutné, zklamané nebo naopak něčím nadšené, že má radost)*
- *nepříjemný kontakt a komunikaci dokázat odmítnout*
- *bránit se projevům násilí jiného dítěte (nenechat si ubližovat, nenechat se šidit, bránit se posmívání, ohradit se proti tomu)*
- *umět ve styku s dětmi i dospělými pozdravit, poprosit, požádat, poděkovat, rozloučit se, vyslechnout sdělení, střídat se v komunikaci,*
- *dodržovat společně dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití v mateřské škole a na veřejnosti*
- *chápat podstatu hry a její pravidla, dodržovat pravidla her a jiných činností, hrát spravedlivě, nepodvádět, umět i prohrávat*

- zacházet šetrně s vlastními a cizími pomůckami, hračkami, s knížkami, věcmi denní potřeby
- pochopit funkci rodiny a jejich členů
- vnímat odlišnosti mezi dětmi a podle toho přizpůsobovat i své přístupy
- navazovat s dětmi vztahy, mít ve skupině své kamarády, udržovat a rozvíjet s nimi přátelství
- cítit se plnohodnotným členem skupiny
- projevovat ohleduplnost a zdvořilost ke svým kamarádům i dospělým, vážit si jejich práce i úsilí
- vyjadřovat se zpěvem, hrou na jednoduché rytmické či hudební nástroje, hudebně pohybovou činností
- zvládat běžné činnosti, požadavky i jednoduché praktické situace, které se v mateřské škole opakují
- mít poznatky z nejrůznějších oblastí života a poznání v rozsahu podle toho, s čím se v praxi setkává, co kolem sebe vidí, co prožívá, co mu bylo zprostředkováno či vysvětleno (např. poznatky o přírodě živé i neživé, o přírodních jevech a dějích, o lidech a jejich životě, o kultuře či technice)

6.3. Téma: „Už se těším na Vánoce“

Charakteristika:

Počasí v zimním období, zvířata v zimě, sníh a jeho vlastnosti, zimní sporty (bezpečnost při sportování v zimě), využití předvánočního období pro posílení mezilidských vztahů, seznámení s tradicemi Vánoc, význam Adventu, pranostiky, legendy, Návštěva Mikuláše, využití dětských prožitků, společná příprava besídky, kulturní zážitky z divadla, Vánoční trhy, vánoční výzdoba školky, využití tvořivosti a fantazie při výrobě dárečků.

Po Novém roce začne příprava školáků k zápisu. Poslech pohádek, příběhu při čtení a návštěva knihovny přispějí k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Podtémata:

- 1) **Padá lístek po lístečku** – otiskování listů, koláže, dráčci z listů
- 2) **Co dělají ptáci v zimě** – pojmenování, poznávání, příběhy z přírody
- 3) **Přijde k nám Mikuláš** – lidové zvyky, mikulášská nadílka, besídka v mateřské škole
- 4) **Vánoce se blíží** – příprava dáreků, lidové zvyky, koledy, vánoční besídky, mozaika z přírodnin, sběr přírodních plodů
- 5) **Jaké budou svátky u nás doma** – „JÁ“ a prožité chvíle s nejbližšími, dětské radovánky v zimě

Záměry:

- Při pobytu na zdravém zimním vzduchu otužovat organismus a posilovat tělesný rozvoj.
- Pozorovat změny v přírodě – zimní spánek stromů, zvířat.
- Přiblížit tradice Vánoc.

- Rozvíjet hudební dovednosti a znalosti nových písní se zimní a vánoční tematikou.
- Rozvíjet řečové a jazykové schopnosti obohacovat aktivní slovník.
- Zaměřit se na rozvoj tvořivosti.
- Využít vánoční atmosféry k utužení vztahů v rodině.
- Rozvíjet a posilovat estetické cítění.
- Posilovat prosociální chování ve vztahu k ostatním v dětské skupině.
- Seznámit se se ZŠ, navštívit děti v ZŠ, připravit se na zápis do 1. třídy.
- Posilovat vztah ke knihám.

Klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení*
Umět získanou zkušenost uplatnit v praktických situacích i v dalším učení.
Mít elementární poznatky o světě lidí a jejich kultuře.
Mít elementární poznatky o rozmanitostech a proměnách přírody, techniky.
Všímat si souvislostí, experimentovat a užívat při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
Aktivně si všímat okolí, porozumět věcem, jevům a dějům. Poznávat, že se může mnohému naučit.
- *Kompetence k řešení problémů*
Umět chápat problémy jako každodenní součást života.
Při řešení problémů užívat logické postupy.
Umět užívat číselné a matematické pojmy, vnímat elementární matematické souvislosti.
- *Kompetence komunikativní*
V běžných situacích umět komunikovat bez zábran a ostychu.
Dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.
- *Kompetence sociální a personální*
Dokázat prosadit se ve skupině, ale i podřídit se a přizpůsobit se většině.
Pochopit, že lidé jsou různí, a umět být tolerantní k jejich odlišnostem.
- *Kompetence činnostní a občanské*
Mít základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i to, co je s nimi v rozporu.
Rozpoznat dobro a zlo.

Nabídka činností:

- péče o ptáky v zimě
- výtvarné činnosti – výroba vánočních přání, dárků, Mikuláše
- hudební činnosti se zimní a vánoční tematikou
- prohlížení encyklopedií
- návštěva kostela, vánoční výzdoba, betlém
- lidové vánoční zvyky
- pečení cukroví

- rozhovory na téma rodina
- pracovní listy – grafomotorika, velikosti, tvary
- manipulace s předměty
- návštěva 1. třídy ZŠ
- hry na školu
- poslech čteného textu
- návštěva knihovny
- výstavka oblíbených knih

Konkretizované očekávané výstupy:

- *kreslit, malovat, modelovat, vytrhávat, stříhat, lepit, vytvářet objekty z přírodních i umělých materiálů*
- *zacházet správně s jednoduchými rytmickými a hudebními nástroji (např. trianglem, bubínkem, chřestidly)*
- *sledovat a zachytit hlavní myšlenku příběhu, vyslechnutý příběh převyprávět samostatně, věcně správně, popř. dokázat odhadnout, jak by mohl příběh pokračovat*
- *chápat jednoduché hádanky a vtipy*
- *rozlišit zvuky a známé melodie, rozlišit a napodobit rytmus*
- *sluchem rozlišit slova, slabiky, počáteční slabiky a hlásky ve slovech*
- *rozpoznat odlišnosti v detailech (např. vyhledat a doplnit chybějící část v obrázku, jednotlivé části složit v celek, nalézt cestu v jednoduchém labyrintu, složit puzzle, hrát pexeso, domino, loto)*
- *dokončit hru (neodbíhat od ní) i rozdělanou činnost*
- *udržet pozornost i při méně atraktivních činnostech*
- *zapamatovat si krátké říkanky, rozpočítadla, jednoduché básničky, písničky a reprodukovat je, přijmout jednoduchou dramatickou úlohu*
- *tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály, poznávat a využívat výrazové možnosti (vytvářet různé plošné a prostorové útvary, mísit barvy, zkoumat odlišné účinky suchých a vlhkých podkladů, aj.)*
- *s materiály, barvami (např. vytvořit koláž, smíchat barvy, zapouštět barvy do klovatiny)*
- *dokreslit chybějící části na obrázku, sestavit části v celek, vytvořit jednoduchý model, stavbu, provést obměnu, tvořit dle vlastní představy, např. stavby z kostek*
- *experimentovat s výtvarně netradičními materiály*
- *využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí*
- *improvizovat a hledat náhradní řešení*
- *napodobit některá písmena, číslice*
- *poznat některé hudební znaky*
- *rozlišovat základní časové údaje, uvědomit si plynutí v čase (např. noc, den, ráno, večer, dnes, zítra, včera, dny v týdnu)*

- *posoudit početnost dvou souborů a určit počet do 6 (např. o kolik je více a o kolik je méně, kde je stejně)*
- *přicházet s vlastními nápady*
- *reagovat přiměřeně dané situaci (odmítat agresi, přijímat vzor společenského chování umět se podřídít)*
- *plánovat přiměřeně věku (ví, čeho chce dosáhnout a proč)*
- *hodnotit druhé, sebe hodnotit vzhledem k aktuální situaci a možnostem*
- *projevovat se citlivě k živým bytostem, přírodě i věcem, pomáhat druhým (např. kamarádům, mladším, slabším, aj.)*
- *aktivně komunikovat s druhými dětmi bez vážnějších problémů (vyprávět, povídat, poslouchat, naslouchat druhému)*
- *chápat a respektovat názory jiného dítěte, domlouvat se, vyjednávat*
- *vyhledávat partnera pro hru, domlouvat se, rozdělovat a měnit herní role, hru rozvíjet a obohacovat*
- *spolupracovat při hrách a aktivitách nejrůznějšího zaměření, být ostatním partnerem*
- *obhajovat svoje potřeby, svůj postoj či přání, přijímat také názor druhého, dohodnout se na kompromisním řešení*
- *všímat si, co si druhý přeje či potřebuje (např. dělit se s druhým dítětem o hračky, pomůcky, pamlsky, podělit se s jiným dítětem o činnost, počkat, vystřídat se)*
- *reagovat na sociální kontakty druhých dětí otevřeně a zařazovat se mezi ně pomocí sociálně úspěšných strategií (vlídné přijetí, humor, projevení zájmu, akceptování či podání návrhů, nabídnutí spolupráce, pomoci, fair play)*
- *uvědomovat si, že jak svět přírody, tak i svět lidí je na různých částech naší planety různorodý a pestrý, a ne vždy šťastný*
- *vědět, že se stále něco děje, že všechno kolem plyne, vyvíjí se a proměňuje běžně proměnlivé okolnosti v mateřské škole vnímat jako samozřejmé a přirozeně se tomuto dění přizpůsobovat*

6.4. Téma: „Objevuji svět v zimě“

Charakteristika:

Posílení mezilidských vztahů, počasí v zimním období, sníh a jeho vlastnosti, pokusy, zimní sporty – bezpečnost při sportování v zimě.

Seznámení se s různými výrobky, materiály, profesemi.

Dopravní značky, dopravní prostředky, různé situace – pravidla bezpečného chování.

Pravidelná denní hygiena, rodinné vztahy – role, zdravá výživa a zdravý životní styl a jeho vliv na zdraví.

Podtémata:

1) Sněhuláka a zimu mám rád

2) Co se, z čeho vyrábí – dřevo, sklo, kov, Kdo, co, čím vyrábí?

3) Čím a kam můžu jet – geometrické tvary, velikosti, vlastnosti, barvy, značky, bezpečnost

4) Mám rád své tělo – chráníme své zdraví, vztahy, pocity, výživa, barvy

Záměry:

- Osvojit si další poznatky o lidském těle.
- Podpořit tělesný rozvoj a zdraví dětí.
- U dětí rozvíjet pohybové dovednosti s posílením tělesného zdraví.
- Uvědomit si své vlastní tělo.
- Vést děti k osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a bezpečnosti.
- Otušovat dětský organismus a přispívat tak k prevenci onemocnění.
- Vést děti k zdravému stravování, zdravým stravovacím návykům jako základu péče o své zdraví. Podporovat schopnost žít ve společenství jiných lidí.
- Seznámit děti se světem jiných lidí, vytvářet povědomí o existenci jiných kultur a národností.
- Podporovat péči o psychickou pohodu.
- Poznat z čeho jsou vyrobeny předměty denní potřeby, kdo je vyrobil, čím, jak a proč.
- Každá práce je důležitá, vážíme si práce druhých lidí, práce lidí na celém světě.
- Rozdělení dopravních prostředků podle způsobu pohybu a účelu a jejich význam.
- Sledování fyzikálních vlastností sněhu, vody a ledu.

Klíčové kompetence:

○ *Kompetence k učení*

Učit se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvinout úsilí.

Soustředit se na činnost a záměrně si ji zapamatovat.

Zadanou práci dokončit, umět postupovat podle instrukcí a pokynů.

○ *Kompetence k řešení problémů*

Všímat si dění i problémů v bezprostředním okolí, chápat, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, Uvědomovat si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit, při řešení problému využívat logické postupy.

○ *Komunikativní kompetence*

Umět využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, audiovizuální technika, telefon atp.).

Dokázat se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky.

○ *Sociální a personální kompetence*

Uvědomit si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky

Spolupodílet se na společných rozhodnutích, přijímat vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobit se jim.

○ *Činnostní a občanské kompetence*

Svoje činnosti a hry se učit plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Spoluvytvářet pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumět jejich smyslu a chápat potřebu je zachovávat.

Nabídka činností:

- pozorování zimní přírody při pobytu venku
- spontánní hry se sněhem
- pokusy, experimenty se sněhem a ledem
- stavění sněhuláků a rozmanitých staveb ze sněhu
- osvojit si další poznatky o lidském těle, encyklopedie, knihy, vkládací tvary, krátké filmy (Kostičky)
- seznámit děti s rozmanitostí lidské práce (profese) – námětové hry
- pracovní listy

Konkretizované očekávané výstupy:

- *běhat, skákat, udržovat rovnováhu na jedné noze*
- *pojmenovat viditelné části těla včetně některých dílčích částí (např. rameno, koleno, loket, zápěstí) a některé vnitřní orgány (např. srdce, plíce, mozek, žaludek)*
- *mít poznatky o narození, růstu těla a jeho základních proměnách*
- *znát základní zásady zdravého životního stylu (např. o pozitivních účincích pohybu a sportu, hygieny, zdravé výživy, činnosti a odpočinku, pobytu v přírodě, otužování) a o faktorech poškozujících zdraví včetně návykových látek*
- *uvědomovat si, co je nebezpečné*
- *projevovat bezpečný odstup vůči cizím osobám*
- *chovat se přiměřeně a bezpečně ve známém prostředí (např. ve školním prostředí, na hřišti, na veřejnosti, v přírodě)*
- *znát a dodržovat základní pravidla chování na chodníku a na ulici (dávat pozor při přecházení, rozumět světelné signalizaci)*
- *vyslovovat všechny hlásky správně a mluvit zřetelně, gramaticky správně, v přiměřeném tempu, ovládat sílu a intonaci hlasu*
- *poznat a najít k sobě slova, která se rýmují, doplnit chybějící slovo rýmu*
- *poznat a vyhledat slova protikladného významu (antonyma), podobného významu (synonyma), stejně znějící a slova různého významu (homonyma)*
- *správně reagovat na světelné a akustické signály*
- *odhalit podstatné a nepodstatné znaky, charakteristické znaky předmětů, osob, zvířat*
- *navrhnout další varianty řešení (co by se stalo, kdyby ...)*

- sledovat očima zleva doprava a dle potřeby i zprava doleva, případně v dalších směrech, jmenovat objekty zleva doprava, vyhledat první a poslední objekt ve skupině, vést čáru zleva doprava, shora dolů
- objevovat význam ilustrací, soch, obrazů
- poznat napsané své jméno, podepsat se tiskacím písmem svým jménem, popř. graficky označit své výtvary (např. použít nějaký symbol)
- napodobit základní geometrické znaky a tvary (čára svislá, čára vodorovná, křížek, vlnovka, kruh, čtverec, obdélník, trojúhelník atd.)
- rozlišovat vpravo – vlevo na vlastním těle, v prostoru s oporou o nějaký předmět
- porovnat a uspořádat předměty dle stanoveného pravidla (např. od nejmenšího k největšímu; poznat, co do skupiny nepatří), třídít předměty minimálně dle jednoho kritéria (např. roztržít knoflíky na hromádky dle barvy, tvaru, velikosti)
- chápat, že číslovka označuje počet (např. 5 je prstů na ruce, 5 je kuliček)
- chápat jednoduché souvislosti, nacházet znaky společné a rozdílné, porovnat, dle společných či rozdílných znaků (např. vybrat všechny předměty vyrobené ze dřeva), zobecňovat vybrat ovoce, zeleninu, hračky, nábytek, dopravní prostředky atd.), řešit jednoduché labyrinty, rébusy a hádanky
- řešit labyrinty (sledovat cestu)
- verbalizovat myšlenkové pochody, přemýšlet nahlas, popsat, jak problém či situaci řešit (např. jak staví stavbu, skládá puzzle)
- zapojovat se do činností, komunikovat a kooperovat s dětmi i se známými dospělými, odmítnout neznámé dospělé
- samostatně splnit jednoduchý úkol, poradit si v běžné a opakující se situaci, cítit ze své samostatnosti uspokojení (být na ni hrdý)
- odložit splnění osobních přání na pozdější dobu
- odhadnout, na co stačí, uvědomovat si, co neumí a co se chce naučit (vyhledávat příležitosti, umět požádat o pomoc)
- rozhodovat sám o sobě (o svém chování)
- rozlišovat společensky nežádoucí chování, vnímat co je lež, nespravedlivost, ubližování, lhostejnost, agresivita, vulgarismy
- pojmenovat povahové vlastnosti
- chápat základní pravidla chování pro chodce
- zajímat se, co se v okolí děje, všítat si dění změn ve svém okolí (např. v přírodě), proměny komentovat, přizpůsobit oblečení – rozlišení pocitu chladu a tepla, chování
- znát, co je škodlivé a nebezpečné (různé nástrahy a rizika ve spojení s přírodou) i neovlivnitelné – vítr, déšť záplavy, teplo, sucho, mrazy), co může ohrožovat zdravé životní prostředí
- spoluvytvářet pohodu prostředí (cítit se spokojeně a bezpečně)

6.5. Téma: „Čaruji s jarem“

Charakteristika: název tématu vypovídá o probuzení přírody – vliv slunce, tepla a vody na přírodu, proces klíčení, květiny v zahradách. Sama příroda přichystá řadu pozorování a činností, které s ní souvisí. Bude motivem pro různé výtvarné techniky, pro práci s různými materiály, barvou, přírodninami. Přirozeným způsobem se děti seznámí s tradicemi zvyky Velikonoc, Slet čarodějnic (závodivé hry v maskách) – společná akce přípravného ročníku, 1. třídy a MŠ.

Podtémata:

- 1) Poznávám domácí zvířata
- 2) Jaro ťuká na dveře
- 3) Stroma a keře budou rozkvétat
- 4) Hmyz a drobní živočichové
- 5) Velikonoce jsou svátky jara
- 6) Voda je pro všechny důležitá – podmínky života

Záměry:

- Rozvíjet a prohlubovat znalosti o přírodě.
- Rozvíjet fyzickou i psychickou zdatnost dětí.
- Osvojit si schopnost sdělovat poznatky výtvarnou, pohybovou, dramatickou formou.
- Umožnit rozvoj smyslů dětí při různých činnostech.
- Rozvíjet kladné city, podporovat sebedůvěru.
- Podporovat schopnost žít ve společenství jiných lidí.
- Seznámit děti se světem jiných lidí, vytvářet povědomí o existenci jiných kultur a národností.
- Rozvíjet komunikativní dovednosti.

Klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení*
Umět klást otázky a hledat na ně odpovědi.
Učit se nejen spontánně, ale i vědomě soustředit se na činnost, záměrně si zapamatovat.
Zvládat dokončení zadané práce, pracovat podle instrukcí a pokynů a být schopen se dobrat výsledků.
- *Kompetence k řešení problémů*
Vést děti k rozlišení řešení, která jsou funkční, a řešení, která funkční nejsou.
Chápat, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou.
Vést děti, aby se nebály chybovat, pokud nacházejí pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu.
- *Kompetence komunikativní*
Chápat, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
Zvládat komunikaci na základě bohaté slovní zásoby.
Ovládat dovednosti předcházející čtení a psaní.

- *Kompetence sociální a personální*
Mít schopnost respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.
Mít schopnost spolupodílet se na společných rozhodnutích, dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobit se jim.
- *Kompetence činnostní a občanské*
Dokázat rozpoznat a využívat své silné stránky a poznávat své slabé stránky.
Umět odhadnout rizika svých nápadů, jít za svým záměrem, ale také dokázat měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

Nabídka činností:

- pozorování probouzející se přírody při výletech a pobytu venku
- pozorování jarních prací na zahrádkách
- pohybové činnosti na hřišti
- naslouchat zvukům přírody
- didaktické hry (Alenka stůně, Na badatele, Ochránáře)
- vytváření kalendáře počasí
- výtvarné a pracovní činnosti
- hudební činnosti, písně, říkadla s jarní tematikou
- pečení velikonočního pečiva
- pojmenovávání, třídění předmětů podle různých znaků
- pracovní listy – grafomotorika, tvary,
- dramatizace pohádek
- didaktické hry (na řemesla)
- prohlížení obrázků, knih
- třídění zvířat a mláďat, přiřazování, poznávání podle zvuků

Konkretizované očekávané výstupy:

- *mít přiměřeně bohatou slovní zásobu, dokázat osvojená slova aktivně uplatnit v řeči, používat větší množství slovních obrátů, správně určovat a pojmenovávat věci a jevy ve svém okolí*
- *používat jednoduchá souvětí, vyjádřit myšlenku, nápad, mínění, popsat situaci, událost, vyjádřit svoje pocity, prožitky*
- *pamatovat si postup řešení (např. postup jednoduché stavby, postup řešení labyrintu, určitý algoritmus, zapamatovat si umístění obrázku na konkrétním místě – Pexeso)*
- *zapamatovat si různé zvuky zvířat, běžně užívaných předmětů – sklo, papír, kov, dřevo, ale i událostí – kroky, dveře, tekoucí voda, vítr, déšť, bouřka apod., melodii (zvuky hudebních nástrojů), jednoduché taneční kroky, pořadí cviků nebo úkonů (např. skákání Panáka), krátký rytmický celek*

- rozlišit některé jednoduché obrazné symboly, piktogramy a značky, umět je používat (např. číst piktogramy, pochopit obrázkové čtení)
- pochopit význam piktogramu (např. pravidla chování ve skupině, v hromadném dopravním prostředku, znát význam elementárních dopravních značek a označení nebezpečí (elektřina, zákaz rozdělávání ohně, koupání, skákání do vody atd.)
- rozpoznat některé grafické znaky s abstraktní podobou (např. zná některé číslice, písmena, dopravní značky)
- orientovat se v řadě (např. první, poslední, uprostřed)
- rozlišovat roční období (jaro, léto, podzim, zima) i jejich typické znaky
- rozumět a používat základní pojmy označující velikost (malý – velký, větší – menší, nejmenší – největší, dlouhý – krátký, vysoký – nízký, stejný)
- přirozeně projevoval radost z poznání a zvládnutého (radovat se, že umí píseň, básničku, ukazuje obrázek, předvádí taneček, výrobek)
- rozumět běžným okolnostem a dějům, jevům a situacím, s nimiž se běžně setkává (rozumět tomu, co se ve známém prostředí děje)
- mít poznatky o planetě Zemi, vesmíru apod. (např. o koloběhu vody, střídání denních i ročních období a jejich příčinách, některých planetách)
- uvědomovat si, že člověk a příroda se navzájem ovlivňují, že každý může svým chováním působit na životní prostředí (podporovat či narušovat zdraví, přírodní prostředí i společenskou pohodu)
- všimnout si nepořádku a škod, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny, zvládat drobné úklidové práce, nakládat vhodným způsobem s odpady, chápat význam třídění odpadu chránit

6.6. Téma: „Co se děje kolem mě?“

Charakteristika:

Děti oslaví svátek matek, připraví besídku (pásmo veršů, písní, tanců), oslava svátku dětí, seznámení se znaky léta – příroda, voda, počasí, slunce, bouřka, rostliny a jejich plody. Předprázdninové období bude využito k poznání, jak se chránit před úrazy. Rozloučení se s předškoláky.

Podtémata:

- 1) **Moje maminka má svátek**
- 2) **Poznávám svoje město**
- 3) **Mám a slavím svátek, máme rádi kouzelný svět pohádek** – prožiji týden plný radosti, soutěže, výlety, hry, diskotéka, karneval, plnění přání
- 4) **Těšíme se na prázdniny, rozloučení se školou** – Jarmark, společné akce se základní školou

Záměry:

- Podpořit tělesný rozvoj dětí.
- Podporovat a rozvíjet komunikaci s ostatními dětmi a s dospělými.
- Učit se dodržovat pravidla bezpečnosti i bez dohledu dospělých.

- Učit se dovednostem, jak se chovat u vody, ve městě, na výletě.
- Procvičovat časové pojmy.
- Vnímat přírodu a život v ní.
- Rozvoj schopnosti vyjádřit své pocity.
- Vést k rozvoji tvořivosti při řešení problémů.
- Rozvíjet paměť a pozornost.
- Posilovat zájem o učení.
- Seznamovat se se svým domovem, s naším městem, další návštěva centra města.
- Výlet na Špilberk.

Klíčové kompetence:

- *Kompetence k učení*
Odhadovat své síly, učit se hodnotit své osobní pokroky i oceňovat výkony druhých.
Uvědomovat si, že se může mnohému naučit, radovat se z toho, co samo dokáže a zvládne.
- *Kompetence k řešení problémů*
Zvládnout vyhledání pomoci, když nemůže problém vyřešit.
Při řešení myšlenkových i praktických problémů užívat logické matematické i empirické postupy.
Zvládat a pochopit jednotlivé algoritmy řešení různých úloh a situací a využívat je v dalších situacích.
- *Kompetence komunikativní*
Umět se domlouvat gesty i slovy.
Rozlišovat některé symboly a rozumět jejich významu.
Ovládat řeč, hovořit plynule ve vhodně formulovaných větách, samostatně umět vyjadřovat své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi.
Vědět, že se lidé domlouvají i jinými jazyky a že je možnost se je naučit.
- *Kompetence sociální a personální*
Uvědomovat si své jednání, odpovídat za něj a nést za něj důsledky.
Umět vnímat nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
Vědět, že při setkání s cizími lidmi či v neznámých situacích je nutné chovat se obezřetně.
Dokázat odmítnout nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná.
Dokázat pochopit, že agresivita, nespravedlnost, ubližování, násilí se nevyplácí a že konflikty je lépe řešit dohodou.
Umět se bránit projevům násilí jiného dítěte.
- *Kompetence činnosti a občanské*
Umět plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat svoje hry a činnosti.
Mít smysl pro povinnost ve hře, práci i učení.

Přistupovat zodpovědně k zadaným úkolům.
Vážít si práce druhých.

Nabídka činností:

- veškeré činnosti provádět převážně venku (zahrady, hřiště, příroda)
- pozorování přírody, voda, počasí, přírodní jevy, zvířata, hmyz
- pozorování rostlin, stromů, keřů, jejich částí
- experimentování s rostlinami, co potřebují k životu
- vyprávění pohádek, příběhů z přírody
- činnosti na téma rodina, máma, sourozenci, vznik nového života
- námětové hry
- prohlížení knih, encyklopedií
- výtvarné činnosti
- hudební činnosti
- didaktické hry
- pohybové činnosti
- manipulační hry

Konkretizované očekávané výstupy:

- *pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém přírodním terénu (např. v lese, na sněhu, v písku)*
- *vědět, jak se vyhnout nebezpečí (být opatrné, obezřetné, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc, koho přivolat)*
- *bránit se projevům násilí*
- *spontánně vyprávět zážitky ze sledování filmových pohádek nebo pohádek z médií*
- *předat vzkaz*
- *vnímat jednoduché písně, rýmy, popěvky v cizím jazyce*
- *uposlechnout pokynu dospělého a řídit se jím*
- *zapamatovat si pohádku, děj, příběh a převyprávět ho*
- *záměrně si zapamatovat a vybavit si prožité příjemné i nepříjemné pocity (např. vyprávět zážitky z výletu), viděné (např. vyjmenovat květiny viděné na procházce), slyšené (např. zapamatovat si rytmus, melodii)*
- *vyprávět příběh s vizuální či akustickou oporou (podle obrázků, s dopomocí otázek atd.)*

- *vyjádřit vlastní jednoduché pohybové představy, rytmický doprovod nebo melodii (např. vymýšlet krátké dramatické scénky, naznačit, vyjádřit pomocí pantomimy konkrétní činnost, pohybem ztvárnit slyšenou melodii)*
- *vymýšlet nová řešení nebo alternativní k běžným (např. jak by to šlo jinak, co by se stalo, kdyby) a verbalizovat je*
- *zacházet s předměty digitální technologie, využívat nejzákladnější funkce počítače (zapnout-vypnout, práce s myší, jednoduchou klávesnicí)*
- *přijmout povinnost, soustředit se na činnost a samostatně ji dokončit*
- *přijímat pokyny*
- *plnit činnosti podle instrukcí*
- *přiměřeně reagovat ve známých situacích, umět se zklidnit, ovládnout se, potlačit projev agrese*
- *přirozeně a v míře dané osobnostními předpoklady projevovat pozitivní i negativní emoce (soutěžit, radost, náklonnost, spokojenost, ale také strach, smutek)*
- *umět to, co prožívá, vyjádřit slovně, výtvarně pohybově, mimikou (zážitky jednotlivé či v časové posloupnosti jako výtvarné vyprávění, komentovat obrázky apod., pomocí hudby, hudebně pohybovou a dramatickou improvizací atd.)*
- *chápat, že každý je jiný, jinak vypadá, jinak se chová, něco jiného umí či neumí a že je to přirozené*
- *uvědomit si vztahy mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi pohlavími, úcta ke stáří)*
- *spoluvytvářet prostředí pohody*
- *respektovat rozdílné schopnosti*
- *důvěřovat vlastním schopnostem*
- *cítit sounáležitost s ostatními*
- *nabídnout pomoc*
- *orientovat se v rolích a pravidlech různých společenských skupin (rodina, třída, mateřská škola, herní skupina apod.) a umět jim přizpůsobit své chování*
- *pozorně poslouchat a sledovat se zájmem uměleckou produkci (např. literární, filmovou, výtvarnou, dramatickou, hudební)*
- *vyjádřit a zhodnotit prožitky (co se líbilo a co ne, co a proč zaujalo, co bylo zajímavé, překvapivé, podnětné apod.)*
- *v kulturních místech (např. divadle, galerii, muzeu atd.) respektovat dohodnutá pravidla a nerušit ostatní při vnímání umění*
- *všímat si kulturních památek kolem sebe (pomník, hrad, zámek, zajímavá stavba atd.)*

- *zobrazovat objekty reálné i fantazijní různými výtvarnými výrazovými prostředky (např. kresbou, malbou, plošným a prostorovým vytvářením s využíváním různých materiálů – viz výše)*
- *orientovat se ve školním prostředí, vyznat se v blízkém okolí (vědět, co se kde v blízkosti mateřské školy nachází, např. obchody, zastávka, hřiště, škola, pošta, policie, lékař, knihovna, hasiči, sportoviště)*
- *mít poznatky o své zemi, (znát název státu, státní vlajku, hymnu, prezidenta, hlavní město, významné svátky a události)*
- *mít poznatky o existenci jiných zemí, národů a kultur (znát typické znaky některých významných národů – přírodní podmínky, oblečení, zvyky, strava, stavby, kde, co roste, nebo se pěstuje, žijí zvířata apod.)*
- *mít poznatky o zvycích a tradicích kraje, přijmout tradici oslav*
- *ctít oslavy narozenin, svátků, slavností*
- *být citlivý k přírodě*

7. Evaluační systém

Pravidla pro vnitřní hodnocení

Evaluační proces probíhá na úrovni třídy. Analyzujeme a vyhodnocujeme podmínky i výsledky výchovně vzdělávacího procesu, hodnotíme, na kolik jsou naplňovány vzdělávací cíle. Sledujeme a zaznamenáváme individuální rozvoj dětí, jejich individuální pokroky v učení. Vyhodnocujeme vývoj dětí.

Hodnocení:

Hodnocení většího či menšího tematického celku provádíme po skončení, nebo i v jeho průběhu, zamýšlíme se nad tím, zda byl vytyčený specifický cíl naplněn a jaké další cíle byly sledovány. Podle získaných výsledků můžeme dále jejich části upravovat, obměňovat a obohacovat o nové náměty, hledat nové prostředky činnosti.

1. Hodnocení k dětem provádíme průběžně – hodnotíme individuální výsledky dětí, jejich pokroky, úspěchy, nezdary. Individuální hodnocení má zvláštní význam i pro počáteční sebehodnocení dítěte. S dítětem o pokrocích, kterých dosahuje, vhodným způsobem hovoříme.
2. Hodnocení z pohledu celé třídy provádíme ústně na konci týdne nebo dle potřeby. Hodnotíme aktivitu, zájem dětí, jejich náměty, plnění pedagogického záměru, posun sociálních vztahů mezi dětmi, své pedagogické působení, důvody nezdaru a jiné skutečnosti.
3. Učitelky zpracovávají své poznámky a postřehy o dětech. Vyhodnocujeme svá pozorování, popisujeme posun dětí v oblasti pohybové, hrubé a jemné motoriky, sociálních vztahů a hry, poznatků, myšlenkových operací, komunikace a jazykového projevu, prostorových a početních představ, hudebních a výtvarných projevů, grafomotoriky, projevů chování atd. Zápisy provádíme dle potřeby či čtvrtletně do archu (VÚP Praha) – dle věku dětí.

4. U předškolních dětí porovnáváme posun v kresbě, schopnosti spolupráce, chuti k získání nových poznatků, sebevědomí a aktivit, posun v představách, jazykovém citu, fantazii a dalších významných operacích potřebných ke vzdělávání.

A/ Vyhodnocování podtémat

Průběžně vyhodnocujeme podtémata týdenním hodnocením s ohledem na stanovená kritéria, která důsledně vycházejí z rámcových i specifických cílů.

1. Kritérium rozvoje osobnosti dítěte a jeho schopnosti učení
2. Kritérium osvojení si základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
3. Kritérium získání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí
4. Vyhodnocování účinnosti vlastní pedagogické činnosti a naplňování stanovených kritérií formou otázek a odpovědí, např.:
Jak byla u dítěte rozvíjena jeho osobnost a schopnost učení?
S jakou morální kvalitou se děti seznamovaly?
Jak pedagog rozvíjel a upevňoval samostatnost dětí a schopnost samostatného rozhodování?

...

B/ Vyhodnocování individuálního rozvoje dítěte

Individuálně sledujeme rozvoj dítěte a hodnotíme jeho učební pokrok. Stanovíme rozvojovou a vzdělávací prognózu dítěte spolu s rodinou, tím stimulujeme jeho osobní pokrok. Obecnými kritérii jsou očekávané kompetence z Rámcového vzdělávacího programu.

Význam evaluace o individuálním rozvoji dítěte spočívá v tom, že včas vyrovnává nedostatky či nerovnoměrnosti v úrovni vzdělávání a předchází tak možným obtížím v dalším vzdělávání dítěte.

Individuální evaluace zároveň podchycuje rozvoj talentů, zájmů a schopností dítěte, rozvoj jeho osobních dispozic. Individuální rozvoj a pokroky dítěte v učení dokumentujeme tak, aby nám poskytly smysluplnou zpětnou vazbu a sloužily k optimálnímu naplnění individuálních vzdělávacích cílů, možností a potřeb dítěte.

Zjistíme úroveň požadovaných kompetencí dítěte, zapíšeme do **Záznamu o pozorování dítěte**.

Samozřejmě, že všechny naše záznamy o dítěti jsou důvěrné!

C/ Vyhodnocování denních činností dítětem

Můžeme se pokusit o zapojení dítěte do přípravy denního programu a jeho hodnocení – **hodnocení nejzajímavějších činností během dne z pohledu dítěte**.

Hodnocením dítětem zjišťujeme oblíbenost jednotlivých činností u dětí, zájmy a potřeby dětí, zjistíme, jaká jsou jejich přání a jaké jsou jejich návrhy denních činností. Tím zjistíme, **jaká forma vzdělávání je pro děti nejzajímavější, a tím tedy nejúčinnější**.

D/ Průběh vzdělávání

Evaluace průběhu vzdělávání bude zaměřena na hodnocení vlastního vzdělávacího procesu, používaných metod a forem práce, uplatnění nových poznatků a zkušeností, naplnění záměrů a cílů ŠVP.

- **Evaluace uplatněných metod, postupů, forem práce – vzdělávací proces**
Cíl: Zhodnocení vlastního průběhu vzdělávání z hlediska úspěšnosti zvolených metod a forem práce se záměry v této oblasti ŠVP
Čas. Rozvrh: průběžně, dotazníky 1x ročně
Nástroje: konzultace pedagogů, pedagogické porady
Kdo: učitelky, zástupce ředitele
- **Osobní rozvoj pedagogů**
Cíl: Uplatnění nových poznatků z DVPP ve vlastní praxi
Čas. Rozvrh: 1x ročně
Nástroje: konzultace pedagogů, pedagogické porady
Kdo: učitelky, zástupce ředitele

E/ Podmínky vzdělávání

Cílem evaluační činnosti v této oblasti je zhodnotit podmínky vzdělávání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP a vyhodnocení podmínek pro průběh vzdělávání vzhledem k podmínkám RVP PV.

- **Evaluace personálních podmínek**
Hodnotit kvalifikovanost pedagogického týmu, DVPP ve vztahu k plánu a naplnění cílů, normativní počty pedagogických pracovníků x počty dětí, normativní počty provozních zaměstnanců, efektivita – personální zabezpečení MŠ.
Kdo: ředitel ZŠ a MŠ
- **Evaluace věcných podmínek**
Hodnotit vybavení tříd (nábytek, hračky, pomůcky, zahrada, hřiště, tělovýchovné náčiní) - množství, účelnost, využití.
- **Evaluace organizačních podmínek**
Hodnotit vhodnost a účelnost organizace a režimového uspořádání ve vztahu k naplňování záměrů ŠVP.
Nástroje: záznamy z pedagogických a provozních porad, fotodokumentace, konzultace s rodiči
Čas. Rozvrh: 1x ročně *Kdo:* učitelky

Označení	co	Kritéria	Jak	Jak často	Kdo
	děti	Rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení Získání osobní samostatnosti a schopnosti projevovat se jako samostatná osobnost působící na své okolí	písemně i ústně	průběžně	učitelky
2	hodnocení tématu	Činnosti, jak se děti cítily. Co se naučily. Co se povedlo, co ne a proč.	ústně	jedenkrát týdně	učitelky
3	podtémata	Pomáhá dětem k rozvoji a porozumění okolnímu světu a k řešení běžných životních situací. Vychází z předchozích zkušeností. Rozvoj kompetencí.	Písemně, co se povedlo, co jinak.	jedenkrát měsíčně	učitelky
4	hodnocení školy	Soulad ŠVP(TVP) s RVPPV Kvalita podmínek vzdělávání. Způsob zpracovávání učiva a jeho realizace. Kvalita výsledků vzdělávání. Práce pedagogů. Vztahy mezi zaměstnanci. Projekt školní zahrady.	písemně i ústně	jedenkrát za tři roky	všichni zaměstnanci
5	spolupráce s rodiči	Podíl na přípravě programu pro děti. Účast na třídních schůzkách. Společné kulturní akce pro děti.	písemně i ústně	Minimálně třikrát ročně, dále dle potřeby.	všichni zaměstnanci a rodiče

8. Profesionalita a odpovědnost učitelky MŠ

Výchova a vzdělávání předškolních dětí v mateřské škole vyžaduje odborný, vysoce citlivý a maximálně odpovědný přístup učitelky. Všechny učitelky jsou zodpovědné za to, že děti v MŠ jsou vzdělávány profesionálním způsobem.

Učitelka zodpovídá za to, že:

- školní a třídní vzdělávací program je v souladu s požadavky RVP
- program pedagogické činnosti je cílevědomý a plánovaný
- je pravidelně sledován průběh předškolního vzdělávání a jsou hodnoceny jeho podmínky i výsledky.

Učitelka vykonává tyto odborné činnosti“

- analyzuje věkové a individuální potřeby dětí a v rozsahu těchto potřeb zajišťuje profesionální péči o děti, jejich výchovu a vzdělávání
- zpracovává školní a třídní vzdělávací program
- realizuje individuální i skupinové vzdělávací činnosti směřující cílevědomě k rozvoji dětí, rozšiřování jejich kompetencí (schopností, dovedností, poznatků, postojů)
- samostatně projektuje a provádí výchovné a vzdělávací činnosti, hledá vhodné strategie a metody pro individualizované a skupinové vzdělávání dětí
- projektuje a provádí individuální vzdělávací činnosti s dětmi se zvláštními vzdělávacími potřebami
- provádí pedagogickou diagnostiku
- provádí evaluační činnost – sleduje a pozoruje účinnost vzdělávacího programu, kontroluje a hodnotí výsledky své práce, sleduje a hodnotí individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení, monitoruje, kontroluje a hodnotí podmínky, v nichž se vzdělávání uskutečňuje
- výsledky evaluace samostatně uplatňuje v projektování i v procesu vzdělávání
- provádí poradenské činnosti pro rodiče ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy
- analyzuje vlastní vzdělávací potřeby a naplňuje je sebevzdělávacími činnostmi
- eviduje názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (rodičů, spolupracovníků, ZŠ, obce...) a na získané podněty reaguje

Učitelka vede vzdělávání tak, aby

- se cítily děti v pohodě (fyzické, psychické, duševní)
- se děti rozvíjely v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jejich harmonický rozvoj
- děti měly dostatek podnětů k učení a radost z něho
- bylo posilováno sebevědomí dětí a jejich důvěry ve vlastní schopnosti
- děti měly možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy a cítit se ve skupině bezpečně

- byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jejich řeči a jazyka
- se děti seznamovaly se vším, co je pro jejich život a každodenní činnosti důležité
- děti mohly pochopit, že mohou prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- děti obdržely speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebují

Ve vztahu k rodičům učitelka“

- usiluje o vytvoření partnerských vztahů mezi školou a rodiči
- odpovídá za to, že rodiče mají přístup za svým dítětem do třídy a možnost účastnit se jeho činností
- umožňuje rodičům účastnit se na tvorbě programu školy i na jeho hodnocení
- vede s rodiči dítěte průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení